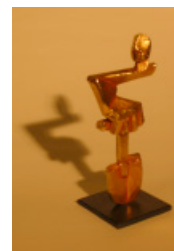

BIDRAG GULDSPADEN

"De journalister - verksamma i svenska medier - som genom engagerad och kunnig journalistik avslöjat eller skildrat väsentliga förhållanden som allmänheten förut inte kände till. Undersökningen skall vara ett originalarbete, självständigt genomfört"

Bidrag publicerade 1 jan-30 juni skall vara FGJ **tillhanda** 10 september

Bidrag publicerade 1 juli-31 dec skall vara FGJ **tillhanda** 10 januari

VILKEN KLASS AVSER BIDRAGET?
Mindre dagstidning
DESSA PERSONER ANMÅLS: (DESSA BLIR DE NOMINERADE - DE SKALL HA GJORT EN BETYDANDE INSATS.) (Observera att för arbetsledare finns priset Gyllene dynamon)
Lena Tegström och Bo Torbjörn Ek
FÖRUTOM OVANSTÅENDE DELTOG FÖLJANDE PERSONER: (DESSA BLIR EJ NOMINERADE)
PUBLICERAT/PUBLICERADE DATUM:
30 mars till 13 april 2009.
VAR PUBLICERADES JOBBET?
Norrländska socialdemokraten, NSD.
BESKRIV RESULTATET AV GRÄVET KORTFATTAT! (GÄRNA I FORM AV RUBRIK OCH INGRESS (MAX 7 RADER))
<p><i>Alla tre ansvariga politiker i överförmyndarnämnden avgick. Nämnden fick inte ansvarsfrihet av fullmäktige, utan ärendet återremitterades. Nämnden fick ansvarsfrihet först efter någon månad vid ett senare fullmäktigemöte – dock med anmärkning på styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Det beslutet är överklagat till förvaltningsrätten av oppositionen i Boden och anhöriga till Stig Öman.</i></p> <p><i>Kommunchefen fick i uppdrag av kommunalrådet att göra en egen utredning som resulterade i att nämnden fick stöd – en jurist på halvtid. Kommunchefen skulle även införa ett kvalitetssäkringssystem för nämnden. Överförmyndarnämnden har ändrat sina rutiner, så att man nu gör tätare kontroller av förvaltare och gode män. De kontrolleras mot kronofogden vartannat år och mot belastningsregistret i samband med nya uppdrag.</i></p> <p><i>Artiklarna togs upp i en debatt i riksdagen av en riksdagsledamot från Luleå.</i></p> <p><i>Överförmyndarnämnden i Luleå fick redovisa sin verksamhet för politikerna på grund av artiklarna från Boden.</i></p> <p><i>Länsstyrelsen fick in fler anmälningar om missförhållanden bland gode män i Boden. I fallet med Stig Öman har man i skrivande stund ännu inte presenterat sin utredning.</i></p> <p><i>Den gode man som hade hand om Stig Öman avsattes från alla uppdrag och polisanmäldes i ytterligare tre fall där han varit god man eller förvaltare. Utredningarna är överlämnade till åklagare för bedömning.</i></p> <p><i>Nämnden fick i efterhand kritik av länsstyrelsen för att den hade som rutin att själv inte polisanmäla misstankar om brott.</i></p> <p><i>Kommunrevisionen var kritisk och bestämde sig för att införa årliga kontroller av överförmyndarnämnden.</i></p> <p><i>Nämnden JO-anmäldes av Stig Ömans nye gode man, brorsonen Jim Öman.</i></p>
PÅ VILKET SÄTT ANSER DU/NI ATT GRÄVET UPPFYLLER KRITERIERNA FÖR GULDSPADEN? (MAX 7 RADER)
HUR FICK DU/NI URSPRUNGSIDÉN TILL PROJEKTET?

En uppgiftslämnare kontaktade Lena Tegström på lokalredaktionen i Boden och ville att en god mans oegentligheter skulle uppmärksammas. Hon hade redan skrivit en nyhetstext om ett annat fall där en god man uppträtt klandervärt, vilket resulterat i att överförmyndarnämnden fått kritik av länsstyrelsen. Den texten läste Bo Torbjörn Ek, projektledare för NSDs fördjupningsprojekt. Han ville gå djupare med den historien, och när Lena Tegström samtidigt ville gå vidare med uppgiftslämnarens material så blev överförmyndarnämnden ett ämne för granskning i projektet.

VILKA ARBETSMETODER TILLÄMPADE DU/NI?

Vi läste allt som fanns om överförmyndarnämnden i Boden på tillsynsmyndigheten länsstyrelsen – i ett fall accepterade vi ett förbehåll för att få insyn i materialet.

Vi intervjuade släktingar till utsatta huvudmän. Vi talade med gode män, förvaltare, jurister, poliser, åklagare. Eftersom ett av fallen var polisanmält fick vi söka alternativ för att få ut dokumentet om det. Vi läste gode mäns och förvaltares förordnanden på tingsrätten i Luleå. Vi begärde ut en lista över alla gode män och förvaltare i Boden. Den listan fick vi på grund av tidsnöd själva köra i allmänhetens terminaler på tingsrätten och Kronofogden. Men det var mycket bra att söka själv, det var på så sätt vi kunde se att gode män själva begärt att få god man.

I vissa fall fick vi begära ut historiska uppgifter från kronofogden. Vi tog fram domar och förundersökningar. Vi läste även domböcker som låg utanför det datoriserade systemet på tingsrätten.

VILKA TYPER AV KÄLLOR ANVÄNDE DU/NI?

Framför allt öppna källor. Offentliga dokument. I fallet med Stig Öman fick vi tillgång till material som ingick i förundersökningen mot hans gode man. I fallet Olle Bexelius fick vi en del material, som en privat bild, av hans dotter, som intervjuades i texten.

STÖTTE DU/NI PÅ NÅGRA PROBLEM? VILKA?

Ett problem var att nämnden beslutade sig för att hemlighålla uppgifter i en stor mängd handlingar efter att granskningen startat. Dessa fick vi ut först efter en prövning hos kammarrätten. I samband med att nämndens ordförande och vice ordförande avgick försökte en ledande politiker att misstänkliggöra granskningen genom att lägga fram påstådda fel, som inte fanns.

HUR LÅNG TID TOG PROJEKTET?

Cirka en månad, inklusive två veckors publiceringar.

VILKA REAKTIONER HAR NI FÅTT FRÅN MYNDIGHETER OCH KOLLEGOR?

Vi har fått omfattande reaktioner från medborgarna i Boden. Kollegorna har också varit uppmuntrande. Flera anställda i Bodens kommun har uttryckt uppskattning.

HAR PROJEKTET ANMÄLTS TILL PO, GRANSKNINGSNÄMNDEN ELLER ANNAN INSTANS?

Nej.

ANGE WEBBLÄNK TILL ARTIKLARNA/INSLAGEN/BOKPRESENTATION

www.nsd.se/granskning

Om anmälan består av fler än tre delar skall innehållsförteckning över artiklarna/inslagen bifogas anmälan.

OM FLER ÄN TRE DELAR: ANGE VILKA TRE ARTIKLAR/INSLAG SOM BÄST BESKRIVER/GER EN BILD AV GRÄVET, SÅ SOM DE STÅR I INNEHÅLLSFÖRTECKNINGEN. INGEN MOTIVERING BEHÖVS.

BIDRAGET HAR ANMÄLTS AV:	TELEFON/E-POST TILL ANMÄLAREN:
TELEFON/E-POST TILL NOMINERADE JOURNALISTER:	